

Temelden yoksun eleştiri.

Uğur Kaynak (Ph.D.)

"Ay'ın deprem etkisi.." üzerine eleştiri

CBTnin 8 Nisan 2006 sayısında yayımlanan "Ay'ın deprem etkisi nasıl önlendi?" adlı yazıda, yazının adın da anlaşılacağı üzere, Ay'ın neden olduğu gel-gitler ile Yeryuvarı'ndaki depremler arasında bir ilişkinin bulunmadığı belirtilmektedir. Oysa, söz konusu yazıda belirtilmiş olan

kanının tersine, gel-gitlerin depremlere neden olmalarının önünde hiçbir kuramsal engel yoktur. Kaldı ki, çok ayrıntılı çalışmalar bazı tür depremlerin gel-gitlerle ilişkili olabileceğini, yeterince güvenilir olarak ortaya koymuştur. Böyle bir ilişkinin var olmadığına ısrarlı olanların, örneğin, "Cochran, E. S., Vidale, J. E. ve Tanaka, S., 2004. Earth tides can trigger shallow thrust

fault earthquakes. Science, 306, 1164-1166" ve "Tanaka, S., Ohtake, M. ve Sato, H., 2002, Spatio-temporal variation of the tidal triggering effect on earthquake occurrence associated with the 1982 South Tonga earthquake of Mw 7.5, Geophys. Res. Lett., 29, 16, 10.1029" çalışmalarının sonuçlarını ele almaları ve onları geçerli bilimsel yöntemlerle eleştirmeleri gerekir.

29 .Nisan.2006 tarihli CBT (Cumhuriyet Bilim Teknik) de yayınlanan çalışmamı eleştiren yukarıdaki imzasız yazı, herhalde CBT editörlüğünün sorumluluğunda yayına alınmıştır. Benim yaptığım bir çalışmanın şu, şu paragrafları, ya da su noktası diye belirtilmeden ve hiçbir aksi görüş ileri sürülmeden iki adet yurt dışı yanına eleştiri getirmem gerektiği öne sürülüyor. Benim bu yayınları takip etmek gibi bir zorunluluğum yok. Rastlantı olarak okusam bile eleştirmem gerekmez. Zira bir hakem heyetinde yer almıyorum. Aynı şekilde CBT editörlüğü de bir hakem heyeti değildir.

Diğer taraftan benim görüşlerime, yazımın başlığından başlayarak ve yanlı bir biçimde çarpıtarak eleştiri konuluyor.

O yazımın başlığı “ Ay’ın Deprem Etkisi Nasıl Önlendi” idi. Bu başlıktan çıkan mantıklı sonuca bakın:

- 1.Ayın bir deprem etkisi var ki Ayın Deprem etkisi deniliyor.
- 2.Ve varlığı peşinen kabul edilen bu etkinin önlendiği söyleniliyor.

Fakat ne yazık ki mantıksız bir biçimde bu başlıktan Ayın Med-Cezir etkisi ile Depremlerin arasında bir ilişki olmadığını söylediğim sonucuna varılıyor. İlginç!!!

O çalışmadaki şu iki paragraf, bu yargılamayı çürütecek netliktedir:

Paragraf-1

Fakat her şey uzun ömürlü, yaşayan ve yaşatan bir gezegen’e göre ayarlanmalı idi. Ay Yörüngede dolanırken Yerkürenin üst manto katmanını mincıklayarak ona inanılmaz bir mekanik enerji ve dolayısı ile bir ısı enerjisi transfer etmeliydi. İyi de, ya kendi med yuvarlanması ne olacaktı? Böyle giderse kısa sürede frenleme etkisi ile yörünge yarıçapı küçülecek ve sonunda Satürn’ün yakın uydularının akıbetine uğrayarak parçalanıp halkalı bir Yerküre oluşturacaktı. Bunun ise sakıncaları vardı. Bunu önlemenin tek yolu ise Ay’ın hep aynı yüzünü Yerküreye döndürerek kendini harap etmesini önlemekten, fakat Yerkürenin lrgalamaya karşı savunmasız bırakılarak ısıtılmasını sağlamaktan geçmekteydi. İşte bu inanılmaz ince hesaplar, şiddeti ayarlanmış(!) bir kerelik “Güneş Öksürmesi” ile gerçekleştirilmiştir.

Paragraf-2

Ayın Med kabarması yoluyla Yerküreye transfer ettiği muazzam mekanik enerjinin en verimli olarak ısı enerjisine dönüştürülmesinin en pratik yolu nedir acaba? Yanıt: Sürtünme... İşte bu yüzden “Ay Kabarması”nın depremlere neden olması kesin önlemler alınarak bertaraf edilmiştir. Önlemlerin en önemlisi Vertical-Horizontal-Transversal Fissure System , diğeri Intersititial Water , bir diğeri de Hot-Creep olarak bilinir. Bunlar işlev olarak sırası ile, Yerkabuğunun derinliklerinde minik çatlak sistemleri ile minik bloklar oluşturup, bunları yüzdürüp, blokları da esnek hale getirirler.

Özellikle paragraf -2 ‘de “**Ayın Yerküreye transfer ettiği muazzam mekanik enerji**” tabiri bile bu etkiyi kabul ettiğimi ve bu etkinin sanılandan büyük olduğunu vurguluyor. Bu muazzam etkinin nasıl önlendiğini ise üç ayrı fenomenle açıklıyorum.

İşte bu açıklama yazısını 15.Nisan.2006 CBT’de basılabilecek şekilde hazırlayıp hemen CBT editörlüğüne gönderdim. Yazının alınıp alınmadığını bile bildirmedi. O zaman bir aksilik olduğunu anlamıştım zaten. Onbeş gün sonra ise kendilerinin yayına aldıkları bir yazıyı sonradan kendilerinin eleştirmek zorunda kalmaları gibi ilginç bir durum ortaya çıktı. “Zorunda kalmaları” tabirini özellikle kullandım.

Bana iki adet yayına yanıt vermek öneriliyor. Ben bu yayınlara karşı değilim ki eleştiri koyayım. Ayrıca kendi görüşümü destekleyecek yüzlerce yayın gösterebilirim. Kesinlikle Ay’ın deprem etkisi vardır, fakat bu etki önlenmiştir dediğim bir çalışma yüzünden eleştiriliyorum. Bu temelsiz eleştirinin nedenini anlamak okuyucular için zor olabilir. Ancak benim açımdan hiç de zor değil !

Ekte (Aşağıda) 15.Nisan.2006 sayısı için gönderdiğim, fakat yayına alınmayan, bu eleştiriye kesinlikle meydan vermeyecek olan ve aslında cumhuriyet savcılığı kanalı ile cevap hakkımı tekzip edebileceğim yazımı o dergiye değil, sizlere sunuyorum.